

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
комунального закладу
«Вінницький ліцей № 15»
30 серпня 2024 р. №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
комунального закладу
«Вінницький ліцей № 15»
_____Тетяна ВАСИЛЕВСЬКА
30 серпня 2024 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
6-ЛК та 7-ЛК класів,**

які працюють за науково – педагогічним
проєктом всеукраїнського рівня

«Ліга крилатих»

2024/2025 н. р.

**Комунального закладу «Вінницький
ліцей № 15»**

1. Вступна частина

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо. Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Організація освітньої діяльності в 6-ЛК, 7-ЛК класах у 2024/2025 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898) наказу МОН України № 140 від 03.02.2021 року, з урахуванням принципів сучасної освітньої політики та Стратегії розвитку освітньої політики та Стратегії розвитку освітніх оцінювань у сфері загальної середньої освіти в Україні до 2030 року. У програмі реалізовано наступність та послідовність основних підходів, принципів, дидактичного інструментарію щодо інтегрованої освітньої системи Анжеліки Цимбалару. Навчальний план складено відповідно до циклів базової середньої освіти: адаптаційний (5-6-ті класи) і базового предметного навчання (7-9-ті класи)

Освітня програма школи II ступеня науково-педагогічного проєкту «Ліга крилатих» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Освітня програма розроблена для адаптаційного циклу та базового предметного навчання базової середньої освіти на основі Типової навчальної програми закладів загальної середньої освіти II ступеня з навчанням українською мовою, що впроваджують інноваційний освітній проєкт всеукраїнського рівня «Ліга крилатих», наказ ДСЯО України №01-10/83 від 31.08.2022 р.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та його розподіл між освітніми галузями
- загальний обсяг навчального навантаження;
- навчальний план закладу освіти;
- перелік навчальних модельних програм
- опис форм організації освітнього процесу;
- оцінювання навчальних досягнень учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 09.10.2020 №572, від 17.08.201 №921, від 08.04.2016 №401, лист Міністерства освіти і науки України від 16.09.2022 № 1/10848-22).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: 5-11-х – 45 хвилин. Години фізичної культури в 5-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту”

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування переведення до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом директора ліцею створюють комісію, затверджують її склад голову та членів комісії, а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, наказ МОН 160 від 10.02.2024 зі змінами, розділ I, пункт 5, абзац 3.

2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-ЛК класу складає 1150 годин/навчальний рік, для учнів 7-ЛК класу – 1225 годин/навчальний рік, що відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій навчальній програмі закладу загальної середньої освіти II ступеня з навчанням українською мовою, що впроваджує інноваційний освітній проєкт всеукраїнського рівня за темою «Ліга крилатих» / наказ ДСЯО України №01-10/83 від 31.08.2022 року.

Примітка. За рахунок пропонованого діапазону годин з варіативної частини у 6-ЛК класі на кожен освітній галузь перерозподілено:

1 година на підсилення вивчення предметів інваріантної складової (перша іноземна мова) 1 година на підсилення вивчення предметів інваріантної складової (українська мова); у 7-ЛК -1 година на підсилення вивчення предметів інваріантної складової (українська мова).

2. Навчальний план для 6-7-ЛК класів на 2024/2025 н.р.

Назва освітньої галузі	Предмети	6 - ЛК клас	7 - ЛК клас
Мовно-літературна	Українська мова	4+1	3+1
	Література	3	3,5
	Перша іноземна мова	4+1	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Всесвіт.Природознавство	3,5	-
	Всесвіт.Суспільствознавство	3	2
	Біологія	-	2

	Фізика	-	2
	Хімія	-	2
	Географія	-	2
Інформатична	Інформатика	1,5	2
Мистецька і технологічна	Арт-технології. Образотворче мистецтво.	1	1
	Арт-технології. Музичне мистецтво	1	1
	Арт – технології. Технології	2	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Усього		30+3	32+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	1
Гранично допустиме навантаження учнів		31	33
Усього		33	35

Примітка. Навчальний план розроблено відповідно до Типової навчальної програми закладів загальної середньої освіти II ступеня з навчанням українською мовою, що впроваджують інноваційний освітній проєкт всеукраїнського рівня «Ліга крилатих», наказ ДСЯО України №01-10/83 від 31.08.2022 року

Директор

Тетяна ВАСИЛЕВСЬКА

Заступник директора закладу

Оксана КОВАЛЬ

4. Перелік модельних навчальних програм

Модельна навчальна програма – документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. Модельні навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Враховуючи особливості та потреби учнів закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин, педагогічний колектив навчального закладу буде використовувати в освітньому процесі такі модельні програми:

Перелік модельних навчальних програм для учнів 6-ЛК класу комунального закладу «Вінницький ліцей № 15»

Назва освітньої галузі	Предмети	Програма	Автор(и)
Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проект «Ліга крилатих»	Горошкіна О.М., Попова Л.О.
	Література	«Література» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проект «Ліга крилатих»	Негодяєва С.А., Семенів Н.Л.
	Іноземна мова	«Англійська мова» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проект «Ліга крилатих»	Беляєва Т.Ю.
Математична	Математика	«Математика» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проект «Ліга крилатих»	Бугайова О.В
Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Всесвіт.Природознавство	«Всесвіт» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проект «Ліга крилатих»	Засекіна Т.М., Король Н.О., Лашевська А.А., Лашевська Г.А., Хлипавка Л.М.
	Всесвіт.Суспільствознавство		
Інформатична	Інформатика	«Інформатика» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проект «Ліга крилатих»	Завалій О.М.

Мистецька і технологічна	Арт-технології. Образотворче мистецтво.	Інтегрований курс «Арт-технології» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проєкт «Ліга крилатих»	Агєєва О.В., Бойчук С.Б., Калашнікова О.В., Кондратова В.В., Пич Л.П., Тисленко О.Ю.
	Арт-технології. Музичне мистецтво		
	Арт – технології. Технології		
Фізична культура	Фізична культура	«Фізична культура» Адаптаційний цикл. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти, що реалізують освітній проєкт «Ліга крилатих»	Лавров С.О., Боляк А.А., Коломоєць Г.А.

**Перелік модельних навчальних програм
для учнів 7-ЛК класу
комунального закладу «Вінницький ліцей № 15»**

Назва освітньої галузі	Предмети	Програма	Автор(и)
Мовно-літературна	Українська мова	Українська мова. 7–9 класи. Навчальна програма (Схвалено для використання в освітньому процесі; протокол № 3 засідання експертної комісії з української мови від 27.02.2024)	Горошкіна О. М., Оришкевич Т. І., Попова Л. О.
	Література	Література. 7–9 класи. Навчальна програма (Схвалено для використання в освітньому процесі; протокол № 3 засідання експертної комісії з літератури (української і зарубіжної) від 28.02.2024)	Фідкевич О.Л.
	Іноземна мова	Англійська мова. 7–9 класи. Навчальна програма (Схвалено для використання в освітньому процесі; протокол № 4 засідання експертної комісії з іноземних мов від 17.04.2024)	Горошкін І. О.
Математична	Математика	Математика. 7–9 класи. Навчальна програма (Схвалено для використання в освітньому процесі; протокол № 3 засідання експертної комісії з математики від 28.02.2024)	Селютіна О. М., Теплякова О. Б.
Природнична, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Всесвіт.Суспільствознавство	Історія та суспільні науки. 7–9 класи. Навчальна програма (Схвалено для використання в освітньому процесі; протокол № 8 засідання експертної комісії з історії від 04 червня 2024)	Малієнко Ю. Б., Дудар О. В.

		року; протокол № 4 засідання експертної комісії з громадянської освіти та правознавства від 05 червня 2024 року)	
	Біологія		
	Фізика		
	Хімія		
	Географія		
Інформатична	Інформатика	Інформатика. 7–9 класи. Навчальна програма (Схвалено для використання в освітньому процесі; протокол № 3 засідання експертної комісії з інформатики від 28.03.2024)	Завалій О.М., Твердохліб І.А.
Мистецька і технологічна	Арт-технології. Образотворче мистецтво.	Арт-технології. 7–9 класи. Навчальна програма (Схвалено для використання в освітньому процесі; протокол № 2 засідання експертної комісії з технологій від 23.02.2024; протокол № 2 засідання експертної комісії з мистецтва від 06.03.2024)	Жиган І. М., Калашникова О. В., Кондратова В. В., Проша А. В., Чистякова Л. О.
	Арт-технології. Музичне мистецтво		
	Арт – технології. Технології		
Фізична культура	Фізична культура	Фізична культура. 7-9 класи Модельна навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 24 липня 2023 року № 883)	Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші).

5.Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. У рамках академічної свободи обрано наступні Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«ігри», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

6.Оцінювання навчальних досягнень учнів

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізнати **поточне формувальне оцінювання** (оцінювання для навчання) та **підсумкове**

оцінювання (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюється з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі такого алгоритму діяльності вчителя:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання;

- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року;

- надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним;

- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);

- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання зручно використовувати інструменти з орієнтованого переліку, наведеного в Додатку [1].

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок I та II семестрів. Для визначення річної оцінки потрібно врахувати динаміку особистих досягнень учня протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п.3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом директора ліцею створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі не вдалося підвищити результат, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не робиться. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюється шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п 9-10 Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі, його батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного оцінювання результатів навчання, застосовують у формуальному оцінюванні, зокрема для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем та коригування освітнього процесу

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такимикаатегоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання можна застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток 2).

Учні 6-ЛК-7-ЛК класів оцінюються за 12-ти бальною шкалою. Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня/учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
<i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	Учень/учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;

			та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації
<i>Комунікація, зокрема використання інформаційно-комунікаційних технологій</i>	Учень/учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності	Учень/учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності	Учень/учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	Учень/учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)
<i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, охоплюються навчальним матеріалом</i>	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення	Учень/учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує	Учень/учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме:

			<p>можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення</p>	<p>формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення</p>
<p><i>Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності</i></p>	<p>Учень/учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель</p>	<p>Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності</p>	<p>Учень/учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання</p>	<p>Учень/учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання</p>

7.Очікуванні результати навчання здобувачів освіти.

Завдання освітніх ліній у 6- ЛК -7-ЛК класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності 6-7-ми класників є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора.

Забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети,

активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості; 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.